

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Кафедра образотворчого мистецтва

ЖИВОПИС

Нормативний курс, 1-4 курс бакалавр, 1-8 семестр

Викладачі:

© доц. Сова Ольга Сергіївна

e-mail: o.s.sova@npu.edu.ua,

ст.вик. Шалварова Катерина Станіславівна

e-mail: k.s.shalvarova@npu.edu.ua,

ст.вик. Труш Володимир Миколайович

e-mail: v.m.trush@npu.edu.ua

Індивідуальні консультації – понеділок 14.00-16.00,

вівторок 15.30-17.30, четвер 14.00-16.00

Аудиторія: 11-6, 11-7

ПЕРЕДУМОВИ ЗАРАХУВАННЯ НА КУРС:

Базовий курс. Володіння елементарними навичками роботи акварельними фарбами, початкові знання з композиції та перспективи

ОГЛЯД КУРСУ

Мета нашого курсу :

- ✓ навчити вас грамотно обирати художні матеріали для роботи різними видами фарб, облаштовувати робоче місце художника з урахуванням нюансів освітлення;
- ✓ допомогти вам отримати знання й вміння з технології роботи різними живописними матеріалами; відпрацювати власний авторський стиль виконання художніх творів;
- ✓ сприяти розширенню практичного досвіду художника: від написання короткого етюд натюрморту до довготривалої роботи над фігурою людини; від творчої переробки натури до створення авторської живописної композиції;
- ✓ надати вам ґрунтовне розуміння методики навчання живопису, що є основою професійної майстерності вчителя-художника.

Ми з вами дослідимо:

- ✓ технологічні відмінності художньої роботи лесувальними і корпусними фарбами, методи оптичного та механічного змішування фарб, різноманіття живописних прийомів;
- ✓ як писати живописні етюди з натури та створювати художні твори, що можуть бути презентованими в різних форматах;
- ✓ як трансформувати отриманий досвід в практику роботи художника-педагога.

Ми розширимо ваш практичний досвід художника під час реалізації наступних завдань:

- ✓ відтворюємо живописне зображення умовно-плоских та об'ємних предметів засобами акварелі;
- ✓ досліджуємо колірно-тональні співвідношення, відображення простору і матеріальність предметів у живописі натюрморту;
- ✓ відображаємо характерні риси обличчя натурника у роботі над портретом;
- ✓ відтворюємо пропорції і рух людини в зображенні її фігури в різних ракурсах.

Ми намагаємося створити на заняттях вільну мистецьку атмосферу, що буде потребувати вашої здатності до плідної, активної художньої праці, бажання створювати якісний арт-продукт, відкривати нові горизонти власної творчості. Ми прагнемо, щоби наприкінці вивчення курсу ви впевнено володіли технікою, сміливо реалізовували власний задум в авторському художньому творі. Важливо, що це буде запорукою вашої мобільності, конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва у процесі навчання, під час художньої діяльності або організації різномірівневої художньої освіти, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК09. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК04. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах.

ФК05. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ФК06. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК07. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

ФК12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

ПР01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
 ПР07. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого і декоративного мистецтва в практичній діяльності.
 ПР08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
 ПР16. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого та декоративного мистецтва.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практико-орієнтоване персоніфіковане викладання, копіювання, педагогічний рисунок, робота з моделями, робота з натури, робота з пам'яті, робота за уявленням, робота за уявою, навчально-творчі завдання, творчі ситуації, майстер-клас, творчий проект.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лабораторний практикум

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання продуктів творчої діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

33 кредити ЄКТС 990 год., 496 год. лабораторних занять

1. Основи техніки акварельного живопису	85
2. Акварельний живопис натюрморту	85
3. Живопис натюрморту із складними тональними співвідношеннями	68
4. Зображення предметів і середовища засобами пастозного живопису	45
5. Оволодіння технікою олійного живопису	65
6. Живопис портрету в техніці олійного живопису	68
7. Живопис поясного портрету в техніці олійного живопису	44
8. Живопис фігури людини в інтер'єрі	36

ПРАКТИЧНА РОБОТА

1. Живопис умовно-плоских та об'ємних предметів (акварель)	28
2. Тональні та колірні співвідношення в живописі натюрморту (акварель)	37
3. Етюд геометричних тіл на тлі кольорових драперій (акварель)	20
4. Етюди опудал птахів (акварель).	20
5. Натюрморт з опудалом птаха (акварель)	26
6. Натюрморт з гіпсовою розеткою (акварель)	29
7. Етюд весняних квітів (акварель)	10
8. Натюрморт в холодній гамі (акварель)	15

9. Натюрморт в теплій гамі (акварель)	15
10. Етюди різноматеріальних предметів(акварель)	18
11. Складний натюрморт з різноматеріальними предметами	20
12. Етюд простого натюрмарту у пастозній техніці (гуаш)	4
13. Складний натюрморт з гіпсовою маскою (гуаш)	18
14. Живопис багатопланового натюрмарту з весняними квітами (гуаш)	23
15. Передача контрастної взаємодії кольорів у натюрмарті з квітами (олія)	15
16. Живопис предметів близьких за колірним тоном (олія)	15
17. Живопис складного тематичного натюрмарту у певній колірній гамі (олія)	35
18. Натюрморт з гіпсової головою (олія)	28
19. Живописні можливості олійних фарб у зображенні портрету натурника (етюд)	12
20. Портрет людини з виразними рисами обличчя на нейтральному тлі (олія)	28
21. Етюд жіночого поясного портрету у картатому одязі і капелюшку (олія)	22
23. Живопис натурника з оголеним торсом на нейтральному тлі (олія).	22
24. Живопис оголеної чоловічої фігури у нескладному русі (олія).	16
26. Живопис оголеної фігури натурниці в предметному оточенні (в тематичному антуражі) (олія).	20

РОБОТА В СЕМЕСТРІ

1. Пропонований теоретичний матеріал на заняттях із широким використанням різних медіа (презентації, відео) має на меті вступне ознайомлення із закономірностями, принципами, техніками і технологіями живопису. Навчальний матеріал курсу, зміст лабораторних занять, критерії та порядок оцінювання та додаткова інформація буде зберігатися на веб-сайті за посиланням <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=352>.

В умовах змішаного навчання заняття будуть відбуватися за розкладом в онлайн режимі на платформі Google Meet; індивідуальні консультації щодо творчої роботи можливі за домовленістю на платформі Google Meet, Google Classroom, а також через корпоративну пошту викладача.

Прохання повідомляти викладача про технічні проблеми веб-сайту курсу, інакше ми вважатимемо, що всі студенти мають доступ до матеріалів і завдань курсу.

2. Практична підготовка є основним видом вашої навчальної роботи як художника-педагога, що сприяє активному здобуттю вами художніх навичок і умінь. Завдання, що побудовані за принципом «від простого до складного», забезпечать можливість поступового творчого зростання, оволодіння живописними техніками й технологіями роботи живописними матеріалами, сприятимуть здатності створювати емоційно наповнений художній образ.

Важливо, щоби ви активно вдосконалювалися в отриманих художніх навичках і вміннях, адже найефективніший спосіб стати кращим художником – створити, виправити, а потім створити наново.

3. Робота студента на курсі зараховується при оцінюванні навчальної успішності студентів наприкінці семестру. Оцінювання продуктів творчої діяльності відбуватиметься у вигляді екзаменаційного (залікового) перегляду навчальних і творчих робіт художньою радою кафедри.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Основні

1. Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. К., «Вища школа».
2. Матеріали і техніка олійного живопису: навч. посіб. Умань, 2013.
3. Рындин А. С. Живопись. Теория и практика. Одесса: КП ОГТ, 2010.
4. Шалварова К.С., Шевнюк О.Л., Сова О.С. Труш В.М. Акварельний живопис: практикум: навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Кий», 2021.
5. Шевнюк О. Методика навчання образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах. К.: Освіта України, 2017.
6. Шевнюк О.Л. Словник термінів образотворчого мистецтва. К., 2013.
7. Шпак В. О. Основи живопису. Акварель. Київ, 2013.

Допоміжні

1. Візуальні ресурси <https://www.pinterest.com/pin/550987335654579198/>
2. Візуальні ресурси <https://infourok.ru/uchebnometodicheskie-rekomendacii-k-obucheniyu-zhivopisi-guashyu-dlya-uchaschihsya-klassov-obuchayuschihsya-na-specialnosti-izob-3689681.html>
3. Візуальні ресурси https://www.youtube.com/watch?v=kk4A4tEH-vs&list=PLGh_jVIS8ZchlJkP27yMCWaVBXQDpKA3F
<https://www.youtube.com/watch?v=o3YE7yAIwAg>
4. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=b00x3GOG80Y>
5. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=wb4hOqKMCrE>
6. Візуальні ресурси <https://www.pinterest.com/pin/413346072033649982/>
7. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=Y7xbMGqLS30>
8. Візуальні ресурси https://infourok.ru/metodicheskaya_rabota_po_zhivopisi_figura_cheloveka-153147.htm
9. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=NK4Uo5QvH6M>
10. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=bFWQIDAWVrc>

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Намагаймося підтримувати сприятливе середовище навчання, а це означає – не запізнюватися, вимикати мобільні телефони, активно відпрацьовувати навички та завжди брати участь у творчій діяльності.

2. Ми підтримуємо індивідуальну траєкторію навчання студентів за рахунок вільного вибору теми для підсумкових творчих робіт, а також сприяємо особистісній орієнтації навчання на індивідуальних заняттях з викладачем.

3. Більшість наших завдань матимуть центральну мету побудови навичок, але в певний момент ми перейдемо до мети створення твору мистецтва. Публічна презентація вашої творчої роботи на виставках і в інтернет-просторі буде невід'ємною частиною курсу; і якщо ви не готові до відчуження майнових

прав на свій твір, прохання не представляти його на екзаменаційному перегляді.

4. Ми підтримуємо найвищі стандарти академічної доброчесності, отже, неприпустимими є копіювання робіт інших студентів і митців, плагіат. Ми можемо навчатися в інших, проте завжди несемо індивідуальну відповідальність за власну роботу і розуміння матеріалу. Будь-який студент, який не в змозі віддати належне за ідеї або матеріали, запозичені з інших джерел, винний у плагіаті. Нечесність будь-якого роду по відношенню до тестів, іспитів, завдань, зміни записів або оцінок вважається шахрайством. Етичні принципи академічного навчання в університеті реалізуються згідно Положення про академічну доброчесність <https://npu.edu.ua/universytet/prozoryi-universytet#polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-npu>

5. Не бійтеся помилятися. Хоча ми, звичайно, будемо оцінювати ваші творчі роботи, але ми ніколи не будемо судити про вас, ваш інтелект і ваші здібності.

Оцінювання здійснюється згідно Порядку контролю якості знань студентів НПУ імені М.П. Драгоманова

https://npu.edu.ua/images/NMC/Polozhenia/Poryadok_kontrolu_yakosti_znan'_c_tudentiv_20.04.21.pdf

6. Якщо у вас виникатимуть запитання щодо оцінки або бажання оскаржити її, професійним і відповідним нормам університету буде запитати про це протягом дня після її отримання. Виявлення, запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктів у НПУ імені М.П. Драгоманова

https://npu.edu.ua/images/NMC/Polozhenia/polozhennia_pro_konflikt_2021.pdf

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Вид навчальної діяльності	Бали
1 курс – 1 семестр	
Живопис умовно-плоских та об'ємних предметів (7 аркушів)	70
Тональні та колірні співвідношення в живописі натюрморту (2 аркуші формат А-3)	20
Етюд геометричної фігури на тлі кольорових драперій зі складками (формат А-3)	10
Поточний рейтинговий бал - залік	100
1 курс – 2 семестр	
Етюди опудал птахів (2 аркуші)	30
Натюрморт з опудалом птаха	30
Натюрморт з гіпсовою розеткою	30
Етюд весняних квітів	10
Поточний рейтинговий бал	100
2 курс – 3 семестр	
Натюрморт в холодній гамі	20
Натюрморт в теплій гамі	20
Етюди різноматеріальних предметів	20
Поточний рейтинговий бал	60

Складний натюрморт з різноматеріальними предметами – екзаменаційна робота	40
Екзамен	40
Підсумковий рейтинговий бал	100
2 курс – 4 семестр	
Етюд простого натюрморту у пастозній техніці	20
Складний натюрморт з гіпсовою маскою	20
Живопис багатопланового натюрморту з весняними квітами	40
Творча переробка натюрморту	20
Поточний рейтинговий бал	100
3 курс – 5 семестр	
Передача контрастної взаємодії кольорів у натюрморті з квітами	30
Живопис предметів близьких за колірним тоном	30
Поточний рейтинговий бал	60
Живопис складного тематичного натюрморту у певній колірній гамі	20
Стилістична переробка складного тематичного натюрморту	20
Екзамен	40
Підсумковий рейтинговий бал	100
3 курс – 6 семестр	
Натюрморт з гіпсової головою	30
Живописні можливості олійних фарб у зображенні портрету натурника	30
Поточний рейтинговий бал	60
Портрет натурника з виразними рисами обличчя на нейтральному тлі	40
Екзамен	40
Підсумковий рейтинговий бал	100
4 курс – 7 семестр	
Етюд жіночого поясного портрету у картатому одязі і капелюшку	30
Стилістична переробка портрету натурника (натурниці)	30
Поточний рейтинговий бал	60
Живопис натурника з оголеним торсом на нейтральному тлі	40
Екзамен	40
Підсумковий рейтинговий бал	100
4 курс – 8 семестр	
Живопис оголеної чоловічої фігури у нескладному русі	60
Поточний рейтинговий бал	60
Живопис оголеної фігури натурниці в предметному оточенні (в тематичному антуражі)	40
Екзамен	40
Підсумковий рейтинговий бал	100

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Підсумковий рейтинговий бал - залік 1 семестр Оцінювання практичних робіт	100
2	Поточний рейтинговий бал - 2, 4 семестр Оцінювання практичних робіт	100
3	Підсумковий рейтинговий бал – екзамен 3,5,6,7,8 семестр Оцінювання практичних робіт	40

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність навчально-творчої роботи 33,3%	Ідея навчально-творчої роботи повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною та інформативною	Ідея навчально-творчої роботи відповідає змісту завдання, є досить виразною та інформативно, містить елементи оригінальності	Ідея навчально-творчої роботи частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й малоінформативно, що ґрунтується на існуючих зразках	Ідея навчально-творчої роботи не відповідає змісту завдання або є невиразною та шаблонною
Образотворча грамотність навчально-творчої роботи 33,3%	Студент застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з майстерністю	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з достатнім вмінням	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні гармонії та використовує образотворчі техніки на елементарному рівні	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії, не володіє образотворчими техніками
Презентація 33,3%	Студент дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, результат роботи характеризується акуратністю та контролем за процесом	Студент загалом дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, поодинокі моменти неакуратної роботи не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо опанував послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, неконтрольованість і неакуратність процесів заважає художньому сприйманню кінцевого результату	Студент ігнорує грамотну послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, робота виконано неакуратно та поза творчим контролем

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни